

Musiikkikirjoja

Musiikkikirjoista

Tiedote **10.3.2020 14:02**

Muistoja ja ajatuksia lähinnä kotimaisista populaarimusiikkia käsittelevistä kirjoista.

Lainasin kirjastosta uuden Juice Leskisestä kirjoitetun kirjan *Juice puhuu : kootut muistelmat vol. 1*. Se on 30 vuotta sitten tehtyjen Leskisen radiohaastattelujen liki sanasta sanaan litterointi, pelkkää artistin itsensä puhetta koko kirja. Muistan kuunnelleeni reaaliaikana muutaman jakson kyseisestä haastatteluohjelmasta ja innostuin teoksen ansiosta muistelemaan itseäni vaikutuksen tehneitä musiikkikirjoja.

Kun 80-luvun alussa tosissani innostuin musiikista, luin liki kaikki populaarimusiikkia käsittelevät suomenkieliset kirjat mitä kirjastosta löysin. Silloin se oli helppoa, niitä oli vähän. Soundi-kirjoja oli joitain, Love Kustannukselta jotain, muutamia löytyi myös suuremmilta kustantajilta. Mieleeni ovat jääneet esimerkiksi Hannu Nybergin *Rokista rautalankaan*, Jake Nymanin *Rocktieto*-sarja, Peter von Baghin *Elvis* sekä Esa Pakarisen ja Toivo Kärjen muistelmateokset. Musiikkimaailmani laajentui väkisin, koska edes jotain tietoa saadakseen piti lukea myös artisteista, jotka eivät teinipoikaa muuten kiinnostaneet. Kahlasin läpi esimerkiksi Charlie Gilletin kaksiosaisen rock'n'roll-historiikin *Kaupungin syke*, vaikka ymmärsin sen merkityksen ja suuren tietomäärän vasta pari vuosikymmentä myöhemmin, lopullisesti afroamerikkalaisesta perinnesäveltämisestä innostuessani. Teininä en voinut tajuta miten vähän Gillet osoitti arvostusta Elvis Presleytä ja The Beatlesia kohtaan.

Muistan miten kaihoisesti luin Soundista artikkelia Esko Lehtosen tekemästä *Suomalaisen rockin tietosanakirjasta*. Manasin, kun sitä ei Parikkalan kirjastossa ollut. Mieleeni ei tullut, että sen olisi voinut kaukolainata tai jopa pyytää hankittavaksi kirjastoon. Juho Juntusen *Tuuliajolla*-kirjan luin vasta mentyäni kirjastoon töihin ja tajuttuani kaukolainausmahdollisuuden. Onneksi kaupunkilaistunut siskoni osti minulle alennusmyynnistä J-V. Sappisen toimittaman kirjan *Heavy rock* Siitä tuli

minulle raamattu, jonka kiistattomiin totuuksiin vetoan vielä tänä päivänäkin...

Suurta juhlaa oli, kun löysin Philip Normanin kirjat The Beatlesista ja The Rolling Stonesista. Beatles-kirja **Shout!** oli minulle kuin jumalansanaa. Luin sen monta kertaa ja jopa ostin itselleni. Kun myöhemmin, aiheeseen enemmän tutustuttuani, tajusin Normanin kirjoittavan puuta heinää ja täysin pieleen menneitä musiikillisia analyysseja, oli pettymykseni suuri. Stones-kirjan huonouden tajusin jo sitä ensimmäistä kertaa lukiessani.

Tilanne musiikkikirjojen suhteen muuttui 2000-luvulle tultaessa. Kotimaisia, laadukkaita musiikkikirjoja alettiin julkaista runsaasti ja ulkomaisia kirjoja suomennettiin niin paljon, että en enää jaksanut niitä lukea. En olisi voinut 80-luvulla kuvitellakaan, että jättäisin esimerkiksi Robert Plantin elämäkerran lukematta, kun en vaan enää jaksa.

Eräänlaiset kulminaatiopisteet kotimaisessa populaarimusiikkia käsittelevässä kirjallisuudessa 80-luvulla olivat Sleepy Sleepers -kirja **Jytinä Eestissä** ja Jake Nymanin **Onnenpäivät**-kirjat. Nymanin kirjat listasivat Suomen, Englannin ja USAn listaykköset vuosilta 1955-69. Ennen Internetin aikaa **Onnenpäivät** olivat kaltaisilleni korvaamattomia. **Jytinä Eestissä** taas oli melkoista gonzojournalismia ja se nousi niin legendaariseen maineeseen, että se varastettiin varmaan kaikista Suomen kirjastoista. Muuta varastetuinta materiaalia kirjastoissa olivat tuolloin **Huumeasema Zoo**, **Suuri hainmetsästys** ja lakikirjat. Köyhiä opiskelijoita ne olivat tulevat juristitkin ja nuorisopilalla myös 30 vuotta sitten...

Varsinaisen kultakauden kotimaisten popmusiikkikirjojen suhteen taisi kuitenkin aloittaa Santtu Luodon loistava Eppu Normaali -kirja **Tiimalasin santaa**. Sen jälkeen ilmestyi monta hyvää, laajaa ja komeaa eri artisteista kirjoitettua teosta. Vesa Kontiainen Popeda-kirja **Ilkeesti kiittää**, Honey Aaltosen **Hurricanes**, Viljami Puustisen 22-Pistepirkko- ja Kingston Wall -kirjat, Mape Ollilan **Nightwish** ja niin edelleen ja niin edelleen. Yksi ehdottomasti mainitsemisen arvoinen on **Jee jee jee : suomalaisen rockin historia**, ensimmäisen edes jollain tapaa kattava kotimaisen rockin historiikki sitten 80-luvun. Hienoja kotimaisia musiikkikirjoja on kymmenittäin, lisäksi jatkuvasti suomennetaan ulkomaisia kirjoja.

Kotimaisista musiikkikirjoittajista lähivuosina on kunnostautunut etenkin Mika Järvinen. Tämä riemukas muusikko on kirjoittanut tiiliskivenpaksuiset teokset Uriah Heepistä ja ikuisesta suosikkibändistäni Deep Purplesta. Jälkimmäinen on parasta mitä Purplesta on koskaan kirjoitettu, asiantuntijoiden mukaan Uriah Heep -kirja on tasoltaan vastaava.

Paljon on ilmestynyt myös kehoja musiikkikirjoja. Onnettomimpia näistä ovat erilaisista tosi-tv -kilpailuista pinnalle ponnahtaneiden tähtien tai nippa nappa ensilevynsä julkaisseiden nuorisolaisartistien hätäisesti kyhätyt faniläpyskät, joiden sisällöllinen anti on suunnilleen sama kuin **Suosikin** 80-luvun minipokkareissa. Paikkansa tietysti niilläkin, koska **Suosikkia** ei enää ole.

Se alussa mainitsemani Juice-kirja. Se on oivallinen dokumentti, mutta ei helppo lukukirja. On tärkeää, että näin merkittävän musiikintekijän laaja haastattelu on dokumentoitu kirjaksi, mutta lukemista olisi helpottanut, jos se olisi editoitu selkeämpään muotoon. Sekavana sanasta sanaan litterointina sitä tuskin lukevat muut kuin jo ennestään Juice Leskisen musiikista ja kirjallisesta työstä tykkäävät.

Leskisestä on kirjoitettu monta kirjaa. Laajin niistä on Antti Heikkisen *Risainen elämä*. Se on hyvä, mutta liian runsaiden suorien haastattelulainausten takia itseään toistava. Lisäksi Heikkisen analyysit Leskisen levyistä ovat heppoisia. Heikkisen jouheva kirjoitustyyli pelastaa kuitenkin paljon ja on hienoa, että kirjan kirjoitti nuori mies. Tosin Heikkinen on ikäistään vanhempi, hänhän on kirjoittanut Leskisen lisäksi myös Kalle Päätalosta ja Jaakko Teposta.

Reijo Korpeinen kirjoitti jo vuonna 1987 haastattelukirjan *Ekkös sää Juice oo* Leskisen itsensä kirjoittama muistelmateos *Siinäpä tärkeimmät* on ihan mainio, mutta perin suppea. Kirjalle piti tulla jatkoa, mutta kirjoittamatta se jäi. Yllättäen mielenkiintoisimmaksi Juice-kirjaksi nousee Harri Rinteen *Juice on/Juice off*. Leskisen ja Rinteen suhde on myös on/off, ja Rinne on aikalaiskuvausten ja tämän kirjankin perustella vähintään yhtä vaikea ihminen kuin itse Leskinen. Kirjaansa Rinne on kuitenkin saanut piirrettyä uskoakseni pätevän kuvan sekä itsestään että Leskisestä.

Loistavia kotimaisia musiikkikirjoja on niin paljon, että raapaisin tässä vain pintaa. On hienoa, että musiikkikirjoja kirjoitetaan ja julkaistaan edelleen, vaikka meillä on Wikipedia, Allmusic ja sosiaalinen media. Kirjat ovat kuitenkin hieman kustantajasta ja kustannustavasta riippuen tarkistettua, jäsennellyä ja toivottavasti myös hyvin kirjoitettua tietoa. Lähdekriittinen pitää niidenkin suhteen olla, kuten esimerkiksi mainitsemani Philip Norman osoittaa. Onneksi Norman otti opikseen 80-luvun hätäisistä tekeleistään, ja on myöhemmin kirjoittanut erinomaiset elämäkerrat muun muassa Paul McCartneysta ja John Lennonista.

Kaikki mainitsemani kirjat saa luettavakseen kirjastosta.

mika.kahkonen@imatra.fi

Puh: 020 617 6602

[Sanarkistin muut blogimerkinnät löytyvät täältä.](#)

